

Gramàtica Descriptiva i Normativa: de l'Oració a l'Enunciat

Codi: 105824
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Xavier Villalba Nicolás
Correu electrònic: Xavier.Villalba@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

Proporcionar a l'estudiant un coneixement sòlid del funcionament de la sintaxi oracional del català, tant des d'un punt de vista descriptiu com normatiu.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Interpretar els factors polítics, socials i culturals que condicionen l'ús de la llengua catalana i la seva evolució al llarg de la seva història i en l'actualitat.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar els coneixements sobre les propietats internes i externes de la llengua a les diferents condicions d'ús.
2. Analitzar els principis de la semàntica lèxica que afecten l'estructura interna de les paraules i la seva combinatòria sintàctica.
3. Analitzar estructures lingüístiques.
4. Analitzar les estructures sintàctiques de l'oració simple, complexa, modalitzada i discursivament marcada.
5. Analitzar les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua actual que més problemàtica susciten.
6. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
7. Aplicar els principis de correcció que requereix la llengua estàndard i els diferents registres i varietats.
8. Descriure els processos combinatoris de creació d'unitats lingüístiques.
9. Determinar tipus de registre sobre bases fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques.
10. Distingir els factors gramaticals i pragmàtics que determinen la interpretació global de l'oració.
11. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
12. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
13. Identificar els factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques.
14. Identificar l'origen dels errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
15. Identificar les causes de la variació derivades del registre.
16. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
17. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per a fer-ne una anàlisi crítica.
18. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
19. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
20. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
21. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
22. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació de manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
23. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
24. Solucionar els errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
25. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
26. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Sintaxi descriptiva i sintaxi normativa
2. Les unitats sintàctiques i la seva estructura
3. L'oració
 1. Enunciats, oracions i fragments
 2. Estructura de l'oració
 3. Funcions sintàctiques i posicions a l'estructura
4. L'ordre de mots
 1. Ordre bàsic i ordre marcat
 2. Alteracions de l'ordre de base gramatical
 3. Alteracions de l'ordre de base informativa

Metodologia

Les activitats d'aprenentatge es distribueixen de la manera següent:

- 1) Activitats dirigides (40%).
- 2) Activitats supervisades (30%).
- 3) Activitats autònomes (30%).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	39	1,56	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 24
Discussió de textos i anàlisi de problemes a classe	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 22, 24
Tipus: Supervisades			
Exercicis	10	0,4	3, 6, 7, 8, 11, 12, 16, 22, 23, 25, 26
Redacció del treball	35	1,4	6, 11, 16, 18, 19, 21, 25, 26
Tipus: Autònomes			
Estudi	30	1,2	6, 17, 20, 25
Lectura de textos	15	0,6	6, 16, 17, 20, 23

Avaluació

L'avaluació és contínua. Els estudiants han de proporcionar evidència del seu progrés mitjançant la realització de tasques i proves.

Per aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual, on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams i es tindrà cura que tot l'alumnat hi pot accedir.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Revisió

En enviar les qualificacions finals abans d'incorporar-les als expedients de l'estudiant, el professor publicarà al Campus Virtual una data i hora per revisar les activitats d'avaluació. Els estudiants han d'organitzar la revisió d'acord amb el professor.

Per participar a la recuperació, l'alumnat suspès ha de complir dues condicions. En primer lloc, ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul; en segon lloc, ha d'haver obtingut una nota mitjana ponderada del conjunt d'ítems avaluables d'almenys un 3,5. No es poden reavaluar ni la prova parcial, ni l'activitat complementària ni els lliuraments en grup. La nota màxima de la recuperació és un 5.

El professor informará els estudiants del procediment de recuperació a través del Campus Virtual quan publiqui les qualificacions finals provisionals. El professor podrà establir una activitat d'avaluació per a cada activitat supesa o no presentada o una única activitat per a cobrir totes aquestes activitats.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" si no ha lliurat almenys un 30% de les activitats d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat complementària	10%	0,5	0,02	16, 17, 20, 22, 23
Lliurament d'exercicis individuals i en grup	35%	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Prova escrita final	40%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 22
Prova escrita parcial	15%	1,5	0,06	1, 2, 4, 6, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26

Bibliografia

Institut d'Estudis Catalans. 2016. *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans.

Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*. Barcelona: Empúries.

Sintaxi descriptiva i sintaxi normativa

Pérez Saldanya, Manuel & Gemma Rigau. 2018. La Gramàtica de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans. *Llengua & Literatura* 28. 227-236.

Rigau, Gemma. 2018. *Norma i descripció gramatical*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=uzLW156Cycl>

Les unitats sintàctiques i la seva estructura

Bosque, Ignacio & Javier Gutiérrez-Rexach. 2009. *Fundamentos de sintaxis formal*. Lingüística. Madrid: Akal. <https://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>. cap. 3. Las palabras y los sintagmas I: la estructura de los constituyentes.

L'oració

Bel, Aurora. 2008. Les funcions sintàctiques. Dins Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*, vol. 2, 1075-1147. Barcelona: Empúries.

Bosque, Ignacio & Javier Gutiérrez-Rexach. 2009. *Fundamentos de sintaxis formal*. Lingüística. Madrid: Akal.
<https://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>. sec. 4.1-4.2.

L'ordre de mots

Vallduví, Enric. 2008. L'oració com a unitat informativa. Dins Joan Solà, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró & Manuel Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del Català Contemporani*, vol. 2, 1223-1279. Barcelona: Empúries.

Villalba, Xavier. 2019. *El orden de palabras en contraste*. Madrid: Arco/Libros.

Programari

Cap.